

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге
Советы
КАРАР №3

Балыклы-Чүкәй авылы

2018 елның 11 гыйнвары

Татарстан Республикасы Балык
Бистәсе муниципаль районы
Балыклы-Чүкәй авыл
жирлегенең
шәһәр төзелеше
проектлаштыруның жирле
нормативларын раслаутурында

Жирлекнең жирле әһәмияттәге объектлары белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең жыелма исәп-хисап күрсәткечләрен һәм мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территориаль дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен билгеләү максатларында, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 8 маддәсендәге 1 өлешенең 2 пункты һәм 29.4 маддәсе, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге Советының 2017 елның 7 ноябрендәге “Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге” муниципаль берәмлекенең шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативларын әзерләү, раслау һәм аларга үзгәрешләр керту тәртибе турындагы Нигезләмәне раслау хакында” 17 номерлы карагы нигезендә, шулай ук Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарына жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне хәл итү буенча Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы жирле үзидарә органнары вәкаләтләренең бер өлешен тапшыру турында 2016 елның 15 декабрендәге Килешүне исәпкә алыш, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге Советы КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл жирлегенең шәһәр төзелеше проектлаштыруның күшымта итеп бирелә торган жирле нормативларын расларга.
2. Әлеге карар рәсми басылып чыккан (халыкка игълан) көненнән үз көченә керә.
3. Каарны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл жирлегенең Татарстан Республикасы, Балык Бистәсе муниципаль районы, Балыклы-Чүкәй авылы, Үзәк урамы, 8 нчы йорт; Иске Арыш авылы, Үзәк урамы, 23а нче йорт; Керәшен

Казысы авылы, Титов урамы, 11б нче йорт; йорт адресы буенча
урнашкан махсус мэгълумат стендында

həm Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының <http://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында həm <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге “Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталы”нда урнаштырырга.

4. Каарның үтәлешенә контрольлек итүне үземнен җаваплылыкта калдырам.

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге Башлыгы

Ә.М.Нуртдитнова

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль
районы Балыклы-Чүкәй
авыл жирлеге Советының
2018 елның 11
гыйнварындагы 3 номерлы
кары
белән расланды

**Татарстан Республикасы
Балык Бистәсемуниципаль районы
Казаклар Чаллысы авыл жирлеге шәһәр төзелеше проектлаштыруның
жирле нормативлары
2018 ел
ЭЧТӘЛЕК**

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР	4
2. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ һәм ӨЛКӘСЕ	5
3. БАЛЫКЛЫ-ЧҮКӘЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНӘ КЫСКАЧА СЫЙФАТЛАМА	5
4. ТӨП ӨЛЕШ	6
4.1. Авыл жирлеге халкын электр, жылышык, газ һәм су белән тәэмин итү, субулу объектлары белән минималь тәэмин ителеш дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территориаль дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.....	6
4.2. Торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары һәм жирлекнең жирле әһәмияттәге объектларына, авыл жирлеге халкына караган транспорт объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территориаль дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.....	8
4.3. Авыл жирлеге халкының социаль яклауга мохтаж гражданнарның хокукларын тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре	8
4.4. Авыл жирлеге халкының мәдәният, гаммәви ял итү, буш вакытны уздыру өчен булган объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап курсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территориаль дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре	9
4.5. Авыл жирлеге халкының физик культура һәм гаммәви спорт объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территориаль дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре	9
4.6. Авыл жирлеге халкының мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектлары белән минималь тәэмин ителеш дәрәҗәсенең исәп күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территориаль дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.....	10
4.7. Авыл жирлеге халкының конкуренция калдыкларын жыю һәм алыш китү объектлары белән минималь тәэмин ителешенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территориаль дәрәҗәсенең исәп-хисап курсәткечләре	10
4.8. Авыл жирлеген төзекләндерү һәм яшелләндерү объектлары белән ителешенең мөмкин	

булган минималь дәрәжәсeneң исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек

халкы өчен максималь мөмкин булган	территориаль дәрәжәсeneң исәп-хисап
курсәткечләре.....	10
4.9. Авыл жирлеге халкының ритуаль хезмәт курсәтүләре объектлары белән тәэмин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәжәсeneң исәп-хисап курсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территориаль дәрәжәсeneң исәп-хисап курсәткечләре	11
4.10. Авыл жирлеге халкын социаль тәэмин итү һәм социаль яклау объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсeneң исәп-хисап курсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территориаль дәрәжәсeneң исәп-хисап курсәткечләре.....	11
5. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ХАЛКЫНЫң ЖИРЛЕ ӘҢЭМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРГА БУЛГАН НОРМАТИВ ИХТЫЯЖЫН БИЛГЕЛӘҮГӘ, ӘЛЕГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУГА ТӘКЪДИМНӘР.....	11
5.1. Авыл жирлеге халкының электр, жылылық, газ һәм су белән тәэмин итү, субүлү объектларына норматив ихтияжын билгеләүгә, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр.....	11
5.2. Авыл жирлеге халкының торак пунктлар чикләрендә урнашкан транспорт объектларына норматив ихтияжын билгеләүгә, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр.....	14
5.3. Торак төзелеше объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр.....	14
5.4. Авыл жирлеге халкының мәдәният, гаммәви ял, буш вакытны уздыру, физик культура һәм гаммәви спорт объектларына норматив ихтияжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр.....	15
5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элементе объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр.....	15
5.6. Авыл жирлеге халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектларына норматив ихтияжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр.....	16
5.7. Авыл жирлеге халкының төзекләндерү һәм яшелләндерү объектларына норматив ихтияжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр.....	17
5.8. Зиратларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр	17
6. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘҮ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР	18

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

- 1.1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл жирлегенең шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативлары (алга таба-нормативлар) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының норматив-хокукий актлары нигезендә эшләнде.
- 1.2. Әлеге нормативлар белән жайга салынмаган мәсьәләләр “Техник жайга салу турында” 27.12.2002 ел, № 184-ФЗ Федераль закон таләпләре нигезендә, Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган законнар һәм норматив-техник документлар белән жайга салына.
- 1.3. Әлеге нормативлар, оештыру-хокукий рәвешләренә бәйсез рәвештә, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге территориясендә үз эшчәнлеген алыш баручы барлык шәһәр төзелеше эшчәнлеге субъектлары өчен мәжбүри.
- 1.4. Шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативларын раслау, аларга үзгәрешләр керту федераль законнар, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.
- 1.5. Әлеге нормативлар авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге объектлар белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсeneң исәп-хисап курсәткечләре,

мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территориаль дәрәжәсeneң исәп-хисап күрсәткечләре жыелмасын билгели.

1.6. Авыл жирлеге халкының тәэммин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсeneң исәп-хисап күрсәткечләре həm авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган максималь дәрәжәдә файдаланылының исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнә торган жирле әһәмияттәге объектларга түбәндәгө өлкәләргә караган объектлар керә:

халыкны электр, жылылык, газ həm су белән тәэмmin иту, субұлу;

авыл жирлекләре чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юллары, жирлекнең жирле әһәмияттәге транспорт объектлары;

социаль яклауга мохтаж гражданнарның хоқукларын тәэмmin иту максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше;

мәдәният, гаммәви ял, буш вакытны уздыру өчен булган;

мәгълүматлаштыру həm элемтә;

физик культура həm гаммәви спорт;

көнкүрөш калдыкларын жыю həm чыгару;

төзекләндерү həm яшелләндерү;

ритуаль хезмәтләр күрсәту;

социаль тәэмminat həm социаль яклау.

1.7. Нормативлар үз әченә түбәндәгө өлешиләрне ала:

төп өлеш (авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге объектлар белән тәэмmin ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсeneң исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территориаль дәрәжәсeneң исәп-хисап күрсәткечләре);

нормативларның төп өлешендә булган исәп-хисап күрсәткечләрен нигезләү буенча материаллар;

нормативларның төп өлешендә булган исәп-хисап күрсәткечләрен куллану кагыйдәләре həm өлкәсе;

авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге объектларга булган ихтыяжын билгеләү буенча, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр;

авыл жирлегенә кыскача сыйфатлама.

2. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ҺӘМ ӨЛКӘСЕ

2.1. Балыкли-Чүкәй авыл жирлегенең территориаль планлаштыру документларын, Балыкли-Чүкәй авыл жирлеге территорияләренә карата эшләнелә торган территорияне планлаштыру буенча документларны әзерләү, килештерү, раслау həm тормышка ашыру вакытында әлеге нормативлар белән билгеләнә торган исәп-хисап күрсәткечләре кулланыла.

2.2. Шәһәр төзелешен проектлаштыру нормативлары дәүләт хакимияте həm жирле үзидарә органнары, шәһәр төзелеше эшчөнлеге түрнәндагы законнарның үтәлешен тикшереп тору həm күзәтү органнары тарафыннан каарлар кабул иту өчен кулланыла.

2.3. Жирлекнең жирле әһәмияттәге объектлары исемлеге, әлеге нормативларның төп өлешендә китерелгән авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге объектлар белән тәэмmin ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсeneң исәп-хисап күрсәткечләре həm мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мцмкин булган территориаль дәрәжәсeneң исәп-хисап күрсәткечләре үтәү мәжбүри булып тора.

2.4. Гамәлдәге норматив документларны, шул исәптән әлеге нормативларда сыйтама бирелгәннәрне гамәлдән чыгаргандан həm (яисә) үзгәрткәндә, алмашка кертелгән нормаларга таянып эш итәргә кирәк.

3. БАЛЫКЛЫ-ЧҮКӘЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНӘ КЫСКАЧА СЫЙФАТЛАМА 3.1.

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыкли-Чүкәй авыл жирлеге территориясенең кыскача сыйфатламасы, шулай ук халыкның саны,

ТЫГЫЗЛЫГЫ

hәм социаль-демографик составы түрүнда мәгълүматлар, жирлекнең башка ача хас үзенчәлекләре:

Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге “Балык Бистәсе муниципаль районы” муниципаль берәмлекенең hәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чиләрен билгеләү hәм аларның статусы түрүнда” 2005 елның 31 гыйнварындагы 26-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә төзелде.

Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге Балык Бистәсе муниципаль районының көнбатыш өлешендә урнашкан.

Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге төньякта -
Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге, көнчыгышта -

Анатыш, көнбатышта - Олы Ошняквыл жирлеге, Тулуш авыл жирлеге белән чиктәш. Балыклы-Чүкәй авыл жирлегенең мәйданы -632,0 га.

Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл жирлегенең перспективадагы халык саны (кеше)

Территориянең аталышы	2017 ел	2020 ел	2030 ел
Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге	650	605	500
Балыклы-Чүкәй авылы	650	605	500

3.2 Торак төзелеше

Муниципаль районда авария хәлендәге торакны бетерү программасы расланды, гражданнарны ипотека буенча кредитлау темпры арта бара.

Муниципаль районның үсеш перспективасы гамәлдәге уникаль производстволарны үстерү белән hәм туризм, торак, юллар төзелеше, торак-коммуналь өлкәдә базар мөнәсәбәтләре булдыру кебек өлкәләр белән бәйле, бу исә районның торак-коммуналь хужалыгын модернизацияләү зарурлыгына бәйле.

Балыклы-Чүкәй авыл жирлегенең гамәлдәге төзелеше йорт яны жир кишәрлекләре белән шәхси торак йортлардан гыйбарәт. 2017 елның 1 гыйнварына торак фондының гомуми мәйданы 14,07 мең кв. м тәшкил итә.

Халыкны торак белән тәэммин итү 26,06 кв. м тәшкил итә.

ТР буенча уртача күрсәткеч 24,3 кв. м тәшкил итә.

3.3 Социаль өлкә

Социаль өлкә объектлары шулай ук коммуналь хезмәтләрне кулланучылар булып тора.

3.4 Мәдәният объектлары.

Рус әшнәсе авыл жирлегендә мәдәният объектлары булып мәдәният йорты hәм китапханә санала.

4. ТӨП ӨЛЕШ

4.1. Авыл жирлеге халкын электр, жылылык, газ hәм су белән тәэмmin итү, субулу объектлары белән тәэмmin итүнен минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

4.1.1 Торак пунктларны төзүнөң инженерлық жиһазлары системаларын билгеләнгән тәртиптә эшләнгән һәм расланган авыл жирлеген территориаль планлаштыру

документлары һәм су белән тәэммин итү, канализация, электр, жылылык һәм газ белән тәэммин итү схемалары нигезендә проектлаштырырга кирәк.

Әлеге тармак схемаларында технологиянен, күэтнен, инженерлык чөлтәрләре күләменен принципиаль мәсьәләләре хәл ителергә, схеманы тормышка ашыру чираты буенча тәкъдимнәр бирелергә тиеш.

4.1.2. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләре 2 нче таблицада китерелгән.

Таблица 2

№ п/п	Объектның аталышы	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәэммин ителеше дәрәжәсе	Жирлек халкы өчен максималь мәмкин булган территориаль дәрәжәсе
1	Электр белән тәэммин итү системасы объектлары: электр трансформатор подстанцияләре, бүлүү пунктлары, төрле көчәнешләрдәге электр чөлтәрләре	Торак һәм жәмәгать биналарының электр энергиясе белән 100 процент тәэммин ителеше; торак урамнарның 100 процент яктырытылышы	Билгеләнми
2	Жылылык белән тәэммин итү системасы объектлары, шул исәптән: үзәкләштерелгән: котельный лар, жылылык электр станцияләре, жылылык чөлтәрләре; үзәктән аерылган: автоном һәм индивидуаль котельный лар, фатир жылылык генераторлары, жылылык чөлтәрләре	Торак һәм жәмәгать биналарының жылылык энергиясе белән 100 процент тәэммин ителеше	Билгеләнми
3	Үзәкләштерелгән газ белән тәэммин итү системасы объектлары: газ бүлүү һәм газ тутыру станцияләре һәм пунктлары, газ көйләү пунктлары; газ бүлүү чөлтәрләре	Торак биналарны газ белән 100 процент тәэммин итү	Билгеләнми
4	Үзәкләштерелгән су белән тәэммин итү системасы объектлары: су белән тәэммин итү чыганаклары, су жыю корылмалары, су саклау өчен сыйешлык, су ўткәргечләр	Торак һәм жәмәгать биналарын су белән 100 процент тәэммин итү	Билгеләнми
5	Субүлүү системасы объектлары*, шул исәптән: үзәкләштерелгән:	Торак һәм жәмәгать биналарының 100 процент тәэммин ителеше	

	чистарту корылмалары, канализация насос станцияләре, канализация торбауткәргечләре; үзэктән аерылган: локаль чистарту корылмалары, агызу станцияләре, канализация торбауткәргечләре		билгеләнми
--	---	--	------------

* исәп-хисап курсәткечләре яңгыр сулары канализациясенә кагылмый

4.2. Торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары һәм жирлекнең, авыл жирлегенең жирле әһәмияттәге объектларына караган транспорт объектлары белән тәэммин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап курсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территория дәрәҗәсенең исәп-хисап курсәткечләре.

4.2.1. Автомобиль транспорты барлык биналарга һәм корылмаларга да барып житәрлек (үтәрлек) булырга тиеш.

4.2.2. Авыл жирлеге халкы өчен жәмәгать пассажир транспорты тукталыш пунктларының территориаль яктан файдалану мөмкинлегенең максималь дәрәҗәдә мөмкин булган курсәткечен 3 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк. Авыл жирлеге халкының әлеге объектлар белән тәэммин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәп-хисап курсәткечләре

Таблица 3

№ п/п	Объектның аталышы	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь мөмкин булган дәрәҗәсе (метрлар)
1	Тукталыш пунктлары, тулаем алганда, торак пункт буенча	500

4.3. Авыл жирлеге халкының социаль яклауга мохтаж гражданнарның хоқукларын тәэммин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше объектлары белән тәэммин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап курсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территория дәрәҗәсенең исәп-хисап курсәткечләре

4.3.1. Курсәтелгән исәп-хисап курсәткечләрен 4 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 4

№ п/п	Объектның аталышы	Халыкның тәэммин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәҗәсе (кв. м/кеше) 2017 ел	Халыкның тәэммин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәҗәсе (кв. м/кеше) 2025 ел	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь мөмкин булган дәрәҗәсе

1	Халык өчен территориаль		
---	-------------------------	--	--

	мөмкинлеклэрнең максималь мөмкин булган дәрәжәсе	26,06	27,4	билгеләнми
--	---	-------	------	------------

Искәрмә.

Киләчәккә исәпләнгән күрсәткечләр 2025, 2035 елларда ирешелгән торак урыннарың гомуми мәйданы белән тәэмин ителешнең факттагы минималь дәрәжәсен исәпкә алыш төзәтелә.

4.4. Авыл жирлеге халкының мәдәният, гаммәви ял итү, буш вакытын уздыру объектлары белән минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

4.4.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 5 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 5

№ п/	Объектның аталышы	Халыкның тәэмин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәжәсе	Халык өчен территориаль мөмкинлеклэрнең максималь мөмкин булган дәрәжәсе
1	Халык саны түбәндәгечә булган торак пунктлар өчен клуб учреждениеләре: 0,2 – 1 мең кеше 1 – 3 мең кеше	300 урын 300 – 230 урын	билгеләнми
2	Халык саны түбәндәгечә булган авыл торак пунктлары өчен авыл китапханәсе: 1 – 3 мең кеше	6 - 7,5 мең саклау берәмлеге; 1000 кешегә 5 - 6 урын.	билгеләнми

Искәрмә.

1. Азрак исәп-хисап күрсәткечен зур торак пунктлар өчен кабул итәргә кирәк.
2. Халык саны 1,5 меңнән артык булган авыл торак пунктлары (район үзәкләре һәм ярдәмче үзәкләр) өчен объектларның санын, составын һәм сыйдырышлығын билгеләгәндә, 30 минутлык жәяүлеләр йөри алырлык зонада урнашкан башка торак пунктлардан килгән халыкны өстәмә рәвештә исәпкә алырга кирәк.
3. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 26.01.2009 ел 42 номерлы карары нигезендә, 2019 елга кадәр клуб учреждениеләре һәм китапханә хезмәтләре белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәжәсе гамәлдәге тәэмин ителеш дәрәжәсендә кабул ителә.

4.5. Авыл жирлеге халкының физик культура һәм массакуләм спорт объектлары белән тәэмин ителешнең минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

4.5.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 6 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 6

№ п/п	Объектның аталышы	Халыкның тәэмин ителешенең минималь мөмкин болған дәрежесе	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь мөмкин
----------	-------------------	--	--

			булган дәрәжәсе
1	Спорт заллары	1000 кешегә 350 кв.м	билигеләнми
2	Яссы спорт корылмалары	1000 кешегә 1950кв.м.	билигеләнми

4.6. Авыл жирлеге халқын мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектлары белән тәэмин итүнең минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

4.6.1. Авыл жирлеге халқын мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектлары белән тәэмин итүнең минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен 7 нче таблица нигезендә

кабул

итәргә

кирәк.

Таблица 7

4.6.2. Авыл жирлеге халкы өчен мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларының территориаль яктан мөмкин булган дәрәжәдә исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.7. Авыл жирлеге халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары белән тәэмин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

4.7.1. Көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары исемлеге, мондый объектларның урнашу урыны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы-Чүкәй авыл жирлеге территориясен санитар чистартуның Генераль схемасы нигезендә кабул ителә.

4.7.2. Авыл жирлеге халкы өчен каты көнкүреш калдыкларын жыю өчен контейнер мәйданчыкларының территория яғыннан мөмкин кадәр файдалана алырлык дәрәжәдә үтәлу дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечен 100 метр (яшәү урыннарыннан, балалар һәм дәвалалу-профилактика учреждениеләрнән, спорт мәйданчыкларыннан, ял итү урыннарыннан ераклык) күләмендә кабул итәргә кирәк.

4.8. Авыл жирлеге халкын төзекләндөрү һәм яшелләндөрү объектлары белән тәэмин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

4.8.1. Авыл жирлеге халкының гомуми файдаланудагы яшелләндөрелгән территорияләр белән тәэмин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен

8 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 8

№ п/п	Объектның аталышы	Халыкның тәэмин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәжәсе (кв. метр/кеше)	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь мөмкин булган дәрәжәсе (кв.м/кеше)

1	Авыл торак пунктларында гомуми файдаланудагы яшеллэндерелгэн территорияләр	12	бүлгеләнми
---	--	----	------------

Искәрмә.

Урманнар чолганышында, эре елгаларның һәм сұлыкларның яр бүе зоналарында урнашкан торак пунктлар өчен гомуми файдаланудагы яшелләндөрелгән территорияләрнең мәйданын киметтергә мөмкин, ләkin 20 %тан да артмаслық итеп.

4.9. Авыл жирлеге халкының ритуаль хезмәтләре күрсәту объектлары белән тәэммин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территория дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

4.9.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 9 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 9

№ п/п	Объектның аталышы	Халыкның тәэммин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәҗәсе (га/1 мең кеше)	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь мөмкин булган дәрәҗәсе
1	Традицион күмү (жирләү) зираты	0,24	билгеләнми

4.10. Авыл жирлегенең социаль тәэмнат һәм халыкны социаль яклау объектлары белән тәэммин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территория дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

4.10.1. Инвалидларның шәхси автотранспортның дайми саклау урыннары белән тәэммин ителеш дәрәҗәсе жиңел автомобильләрне дайми саклау урыннарының гомуми саныннан 10% ка (эмма 1 урыннан да ким түгел) тигез булырга тиеш, шул исәптән кресло-коляскада инвалидлар автотранспорты өчен максуслаштырылган урыннарының 5 % ы. Учреждениеләр һәм хезмәт күрсәту предприятиеләре янында жиңел автомобильләрне кыска вакытлы саклау өчен ачык мәйданчыкларда инвалидларның шәхси автотранспортның вакытлыча саклау урыннары белән халыкның тәэммин ителеш дәрәҗәсен жиңел автомобильләрне вакытлыча саклау урыннарының гомуми санының 10 % ына (эмма 1 урыннан да ким түгел) тигез итеп кабул итәргә кирәк.

5. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ХАЛКЫНЫҢ ЖИРЛЕ ӘЊӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРГА БУЛГАН ИХТЫЯЖЫН БИЛГЕЛӘҮ, ӘЛЕГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТАРУ БУЕНЧА ТӘКЬДИМНӘР

5.1. Авыл жирлеге халкының электр, жылылык, газ һәм су белән тәэммин итү, субүлү объектларына норматив ихтияжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.1.1. Электр белән тәэммин итү системаларын проектлаштыруны уртак предприятие таләпләре нигезендә билгеләнә торган электр чыганакларына электр йөкләнеше күрсәткечләре "Торак һәм ижтимагый биналарның электр җайламаларын проектлаштыру һәм монтажлау" СП 31-110-2003 таләпләре (6 бүлек), "ФСК ЕЭС" ААЖнең 2 июнендейге техник сәясәт түрүндагы Нигезләмә (2 бүлек) нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

Алдан исәп-хисаплар ясау өчен торак пунктлар территорияләренең чагыштырма исәп-хисап йөкләнешенең эреләнгән күрсәткечләрен 10 нчы таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 10

Халык саны (мең кеше)	Тулаем торак пункт буенча табигый газда плитәләр куелган	Табигый газда плитәләр куелган торак пункт (кВт/кеше) үзәк	Табигый газда плитәләр куелган торак пункт (кВт/кеше) микрорайоннар/кварталлар
--------------------------	---	---	---

	торак пункт (кВт/кеше)		
3 тән ким	0,41	0,51	0,39

Искәрмә.

1. Торак пункт үзәге төшөнчәсе дигәндә төрле административ, мәдәни, белем бирү учреждениеләре, сәүдә һәм жәмәгать туклануы предприятиеләре тупланган территорияне аңларга кирәк.

2. Таблицада вак сәнәгать предприятиеләренән йөкләнеш исәпкә алымаган. Аларны исәпкә алу өчен тубәндәгә коэффициентларны кулланырга кирәк:

табигый газда плитәләр куелган торак пунктлар өчен: 1,2-1,6.

Торак пункт үзәге территориясенә карата зур кыйммәтләр кабул итәргә кирәк.

Электр энергиясен бүлү системасы көчәнешен сайлау перспективалы электр йөкләнешләренең үсешен анализлауны исәпкә алыш, Татарстан Республикасы бүлүче электр чөлтәре комплексы чөлтәрләрен перспективалы үстерү схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Торак пунктларның электр чөлтәрләренең көчәнеше аларны үстерүнен хисап срокы һәм энергия системасында көчәнеш системасы чикләрендә концепциясен исәпкә алыш билгеләнә: 35 – 110 – 220 – 500кВ яки 35 – 110 – 330 – 750 кВ.

Электр белән тәэммин итү системасының көчәнеше энергия трансформациясенең ин аз баскычларын исәпкә алыш сайланырга тиеш. Якын араларда 35 - 110/10 кВ көчәнешләр системасы аеруча максатка ярашлы.

Торак пунктлар территорияләрендә трансформатор подстанцияләрен һәм бүлү жайламаларын проектлаштыруны “ФСК ЕЭС” ААЖнең 2006 елның 2 июнендәге техник сәясәте турындагы Нигезләмәсенең электр жайламаларын урнаштыру кагыйдәләре таләпләре һәм 2 бүлеге нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

Трансформатор подстанцияләрен, бүлү жайламаларын һәм электр үткәргечләрнең һава линияләрен торак төзелеше территориясендә урнашкан кабельлегә күчерү пунктларын ябык типта проектлаштырырга тәкъдим ителә.

5.1.2. Яңа жылышык белән тәэммин итү системаларын проектлаштыру һәм төзү, гамәлдәге жылышык белән тәэммин итү системаларын реконструкцияләү һәм үстерү авыл жирлеген жылышык белән тәэммин итүнен расланган схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш. Жылышык белән тәэммин итү системаларын проектлаштыруны жылышык белән тәэммин итүнен ышанычлылыгы буенча кулланучылар категорияләрен исәпкә алыш, “Жылышык чөлтәрләре” СНиП 41-02-2003 (5 бүлек), ГОСТ Р 54964-2012 “Тәңгәллекне бәяләү” исәпхисаплы жылышык йөкләнешләре күрсәткечләре нигезендә башкарырга кирәк, “Күчемсез милек объектларына экологик таләпләр”(А күшымтасы).

Торак пунктлар территорияләрендә жылышык белән тәэммин итүнен үзәкләштерелгән чыганакларын коммуналь-склад һәм житештерү зоналарына, жылышык йөкләнешләре үзәкләренә урнаштырырга тәкъдим ителә.

Жылышык белән тәэммин итү чыганакларын, жылышык пунктларын урнаштыру акустик исәпләүләр белән нигезләнгән булырга тиеш.

Жылышык чөлтәрләрен сузу трассалары һәм ысуулары СНиП 41-02-2003 “Жылышык чөлтәрләре” таләпләре нигезендә (9 бүлек) каралган, СП 42.13330.2011 СНиП актуаль редакциясе 2.07.01-89*. “Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү” (12 бүлек).

5.1.3. Газ белән тәэммин итүнен гамәлдәге системаларын проектлаштыру һәм төзү, реконструкцияләү һәм үстерүне ПБ 12-529-03 “Газ бүлү һәм газ куллану системаларының куркынычсызлыгы кагыйдәләре”нә, СНиП 42-01-2002 ”Газ бүлү системалары” таләпләренә туры китереп Татарстан республикасын газлаштыру һәм газ белән тәэммин итүнен генераль схемасы нигезендә, торак-коммуналь хужалыкны, сәнәгать һәм башка

оешмаларны газлаштыру буенча республика программалары нигезендә башкарырга кирек.

Авыл торак пунктлары өчен газ куллануның бер кешеге елына 220 куб. м күләмендә эреләндерелгән (берләштерелгән) күрсәткесен кабул итәргә кирәк.

Газ бұлу һәм газ тутыру станцияләре торак пунктлардан читтә урнаштырылырга тиеш. Газ тутыру пунктларын торак пунктның торак төзелеше территориясеннән читтә, артқы якта урнаштырырга кирәк.

Газ бұлу чөлтәрендә газ басымын кимету һәм жайга салу өчен газны көйләу (блоклы яки шкафлы) пунктларын проектларга кирәк.

Газорегуляторный пункт следует размещать в центре района его действия, максимально близко к центру нагрузки района. Газ көйләу пунктын газ хәрәкәте өлкәсе үзәгендә урнаштырырга кирәк, ул йөкләнеш үзәгенә мөмкин кадәр ябын булсын.

Торак пунктларда аерым торучы газны жайга салучы (көйләу) пунктларны биналар һәм корылмаларга кадәр билгеле бер ераклыкта урнаштырырга кирәк:

газ көйләу пунктына кергендә газ басымы 0,6 МПа булганда – 10 метрга кадәр;
газ көйләу пунктына кергендә газ басымы 0,6 – 1,2 МПа булганда – 15 метр.

5.1.4. Торак пунктларны су белән тәэммин итү системаларын проектлаштыру, шул исәптән су белән тәэммин итү чыганакларын сайлау, су алу корылмаларын урнаштыруны түбәндәгеләр таләпләренә туры китереп башкарырга кирәк: СП 30.13330.2012 Актуальләштерелгән редакция СНиП 2.04.01-85* “Биналарның эчке сууткәргечләре һәм канализациясе”, СП 31.13330.2012 Актуальләштерелгән редакция СНиП 2.04.02-84* “Су белән тәэммин итү. Тышкы чөлтәрләр һәм корылмалар”, СП 42.13330.2011

Актуальләштерелгән редакция СНиП 2.07.01-89*. “Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү” (12 бүлек), СанПиН 2.1.4.1074-01 “Эчәргә яраклы су. Эчә торган су белән тәэммин итүнең үзәкләштерелгән системаларының сыйфатына карата гигиена таләпләре. Сыйфатка контроль. Кайнар су белән тәэммин итү системаларының иминлеген тәэммин итүгә гигиена таләпләре”, СанПиН 2.1.4.1175-02 “Үзәкләштерелгән су белән тәэммин итү сыйфатына карата гигиена таләпләре. Чыганакларны санитар саклау», ГОСТ 2761-84* “Үзәкләштерелгән көнкүреш-эчә торган су белән тәэммин итү чыганаклары. Гигиеник, техник таләпләр һәм сайлау кагыйдәләре”, СанПиН 2.1.4.1110-02 “Су белән тәэммин итү һәм эчәргә яраклы сууткәргечләр чыганакларын санитар саклау зоналары”.

Халыкның көнкүреш-эчә торган ихтияжлары өчен тәүлеккә уртacha (бер елга) су куллануның эреләндерелгән (берләштерелгән) чагыштырма күрсәткесен бер кешеге тәүлегенә 200 литр күләмендә кабул итәргә кирәк (эчке сууткәргеч һәм канализация белән жиһазландырылған, ванна һәм жирле су жылтықчалары булган биналар өчен).

Су жыю корылмаларының типларын һәм урнашу схемасын сайлауны территориянен геологик, гидрогеологик һәм санитария шартларыннан чыгып башкарырга кирәк.

Су үткәру чөлтәрләрен божра рәвшешендәш проектлаштырырга кирәк. Сууткәргечләрнең тупик (нәрсәгәдер килеп терәлә торган) линияләрен куллану рөхсәт ителә:

авария вакытында су белән тәэммин итүдә өзеклек булган очракта житештерү ихтияжларына су бириү өчен;

торбаларның диаметры 100 мм дан артмаганда көнкүреш-эчү ихтияжларына су бириү өчен;

линия озынлығы 200 метрдан да артык булмаганда янгын сүндерүгә тотылучы су чыгымына бәйсез рәвештә янгынга каршы яисә хужалық-янгынга каршы ихтияжларга су бириү өчен;

Бина һәм корылмаларның эчке сууткәргеч чөлтәрләре белән тышкы су чөлтәрләрен божрагалау рөхсәт ителми.

5.1.5. Торак пунктларның канализация системаларын проектлаштыруны түбәндәгә документлар таләпләренә туры китереп башкарырга кирәк: СП 30.13330.2012 Актуальләштерелгән редакция СНиП 2.04.01-85* “Биналарның эчке сууткәргече һәм канализациясе”, СП 32.13330.2012 Актуальләштерелгән редакция СНиП 2.04.03-85* “Канализация. Тышкы чөлтәрләр һәм корылмалар”, СП 42.13330.2011

Актуалыләштерелгән редакция СНиП 2.07.01-89*. “Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү” (12 бүлек).

Көнкүреш юынтық сularының уртacha чагыштырма тәүлеклек субулу исәп-хисабы территориягә һәм яшел үсентеләргә су сибүне исәпкә алмыйча уртacha чагыштырма тәүлеклек су куллануга тигез қуләмдә кабул ителә.

Территориаль планлаштыру документларын эшләгәндә авыл торак пунктлары өчен чагыштырма тәүлеклек уртacha (бер елга) су бүлүне кеше башына 150л/тәүл. итеп кабул итү рөхсәт ителә.

Ағып төшүче (юынтық) сularны чистарту корылмалары мәйданчыкларын елның жылы чорында өстенлек итүче жилнең юнәлешен торак пунктның торак төзелешеннән кире якка исүне исәпкә алып су агымы буенча түбәнгәрәк урнаштырырга кирәк.

5.2. Авыл жирлеге халкының торак пунктлар чикләрендә урнашкан транспорт объектларына, әлеге объектларны урнаштыру буенча норматив ихтыяжын билгеләү буенча тәкъдимнәр

5.2.1. Торак пунктлар территориясендә урамнар һәм юллар чeltәренең үткәрүчәнлек мөмкинлеге автомобильләшү дәрәҗәсеннән чыгып билгеләнә.

Авыл торак пунктлары өчен 2025 елга кадәр исәпләнгән срокка автомобильләшү дәрәҗәсен 1000 кешегә 440 автомобиль туры килә кабул итәргә кирәк.

5.2.2. Урта, зур һәм эре авыл торак пунктларында төзелгән территорияләр чикләрендә магистраль урамнарда һәм юллarda җайга салына торган хәрәкәттә 200 - 300 метр интервал белән бер дәрәҗәдә җәяүле кичуләрне күздә тотарга кирәк.

5.2.3. Жәмәгать транспортының тукталыш пунктлары арасындагы ераклыкны 400 - 600 метрга тигез итеп кабул итәргә тәкъдим ителә, урта, зур һәм эре авыл торак пунктларының ижтимагый үзәге чикләрендә - 300 метр.

5.2.4. Торак пунктлар чикләрендә автомобиль юлларын һәм жирлекнең жирле әһәмияттәге объектларына караган транспорт объектларын проектлаштыруны СП 42.13330.2011 Актуалыләштерелгән редакция СНиП 2.07.01-89*. “Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү” (11 бүлек, қушымталар И, К, Л) таләпләренә туры китереп гамәлгә ашырырга кирәк.

5.3. Торак төзелеше объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр

5.3.1. Торак төзелеше һәм торак төзелеше төрләре қуләмнәренең исәп-хисап күрсәткечләре гамәлдәге һәм фаразланыла торган социаль-демографик вәзгыйтьне һәм халыкның керем дәрәҗәсен исәпкә алып башкарылырга тиеш.

5.3.2. Торак төзелеше характеристы нигезендә 11 нче таблицада китерелгән төзелеш типлары аерылып тора.

Таблица 11

№ п/п	Торак төзелеше тибы	Төзелешнең сыйфатламасы
1	Азкатлы торак төзелеше	3 катка кадәр биеклектәге индивидуаль угар төзелеше; 3 катка кадәр биеклектәге блокланган торак йортлар төзелеше; 4 катка кадәр биеклектәге күпфатирлы торак йортлар төзелеше
2	Уртacha катлы торак төзелеше	5-8 катлы күпфатирлы торак йортлар төзелеше
3	Күпкатлы торак төзелеше	9 катлы һәм аннан күбрәк биеклектәге күпфатирлы торак йортлар төзелеше

Торак төзелеше төрлөрен бүлөп бирү, аларны оештыруга карата таләплэрне билгеләү осуществляется правилами землепользования и застройки сельского поселения. авыл жирдэн файдалану һәм авыл жирлегенең төзелеш алыш бару кагыйдәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.3.3. Торак пунктларда торак төзелешенең норматив параметрлары 7 нче бүлекнең СП 42.13330.2011 Актуалъләштерелгән редакция СНиП 2.07.01-89*. “Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү” таләпләре нигезендә башкарыла.

5.4. Авыл жирлегенең мәдәният, гаммәви ял, буш вакытны уздыру, физик культура һәм гаммәви спорт объектларына халыкның норматив ихтияжларын билгеләүгә, курсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.4.1. Авыл жирлегенең мәдәният, гаммәви ял, буш вакытны уздыру, физик культура һәм гаммәви спорт объектларына халыкның норматив ихтияжларын билгеләүне халыкның төрле социаль-демографик төркемнәре ихтияжларын канәтгәтләндөрү зарурлыгына туры китереп башкарырга кирәк.

5.4.2. Элеге объектларны урнаштыру башка шундай ук объектларның якынлыгын, транспорт элемтәләрен оештыруны, урамнар, юллар һәм жәяулеләр юллары чөлтәрләре белән үзара бәйләнештә булуны исәпкә алыш башкарылырга тиеш.

5.4.3. Мәдәният, гаммәви ял, буш вакытны уздыру, физик культура һәм гаммәви спорт объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләренең үлчәмнәрен проектлаштыруга бирим нигезендә кабул итәргә кирәк.

5.4.4. Физик культура һәм гаммәви спорт объектларын белем бирү мәктәпләренең һәм башка уку йортларының, ял һәм мәдәният учреждениеләренең спорт объектлары белән берләштерергә рөхсәт ителә.

5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр

5.5.1. Яңа төзелешне гамәлгә ашырганда телекоммуникация системаларын, эфирлы цифrlы телевидениене күмәк кабул итү системасы һәм бер үк вакытта өч элемтә операторы тарафыннан хезмәт күрсәтү өчен кирәkle булган яшерен эчке коммуникацияләр буенча йорт эчендәге элемтә чөлтәрләрен урнаштыруны күз алдында тотарга кирәк.

5.5.2. Мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләре мәйданын 12 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 12

№ п/п	Объектның аталышы (исеме)	Кишәрлек (бүлемтек) мәйданы
1	Почта элемтәсе булекчәсе	700-1200 кв.м
2	Автоматик телефон станциясе	0,25 га
3	Автоматик телефон станциясе	0,3га
4	Концентратор	40-100 кв.м.
5	Терәк-көчәйтү станциясе	0,1-0,15га
6	Чыбыклы тапшырулар блок-станциясе	0,05-0,1га
7	Тавыш трансформатор подстанциясе	50-70 кв.м
8	Кабельле телевидениенең техник узәге	0,3-0,5 га

5.5.3. Элемтә предприятиеләре биналарын, күрше предприятиеләргә яисә технологик процесслар булган объектларга карата, жил искән якта (өстенлекле юнәлештәгә жилләр өчен) урнаштырырга кирәк, чөнки ул объектлар зааралы, коррозия-актив, начар ис килә торган матдәләр һәм тузан бүлөп чыгару чыганаклары булырга мөмкин, аларның санитар-яклау зоналарыннан читтә урнаштыру мәгъкуль.

5.5.4. Элемтә линияләрен урнаштыруны СН 461-74 “Элемтә линияләре өчен жир бүләп бирү нормалары” таләпләре нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

5.6. Авыл жирлеге халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектларына норматив ихтияжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.6.1. Торак пунктларның торак зоналарында автомобиль транспорты өчен подъездлар белән тәэмин ителгән каты көнкүреш калдыкларын жыю өчен контейнер мәйданчыклары урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

Кирәkle күләмдә контейнер мәйданчыкларын билгеләү өчен, контейнерлардан файдаланучы халык саныннан, калдыкларның туплануыннан, калдыкларны саклау сроклары нормасыннан чыгып карарга кирәк. Контейнерларның исәп-хисап миқъдары калдыкларның ин күп жыела торган чорында фактта туплану дәрәҗәсенә туры килергә тиеш.

5.6.2. Көнкүреш калдыкларының туалану нормалары күрсәткечләрен СП 42.13330.2011 Актуальләштерелгән редакция СНиП 2.07.01-89*. “Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү”(13 нче таблицада китерелә) таләпләренә туры китереп кабул итәргә кирәк. Жыелган көнкүреш калдыкларының миқъдарын периодик рәвештә (һәр 5 ел саен) факттагы мәғьлumatлар буенча аныкларга кирәк.

Таблица 13

Көнкүреш калдыкларының төрләре	1 кешегә көнкүреш калдыклары миқъдары кг	Елына 1 кешегә көнкүреш калдыклары миқъдары литр
Каты: сууткәргеч, канализация, үзәк жылышлык һәм газ белән тәэмин ителгән торак биналардан; башка торак биналардан	190-225 300-450	900-1000 1100-2000
Каты көнкүреш калдыкларының гомуми миқъдары: Жәмәгать биналарын исәпкә алып	280-300	1400-1500
Сыек калдыкны көрәп (агызып) чыгару (канализация булмаганда)	-	2000-3500

5.6.3. Контер мәйданчыкларын торак йортлардан, балалар, дәвалау-профилактика учреждениеләреннән, спорт мәйданчыкларыннан һәм халкының ял иту урыннарыннан кимендә 20 метр ераклыкта урнаштырырга кирәк.

5.6.4. Бер мәйданчыкта урнашкан чүп-чар контейнерлары саны 5 тән артмаска тиеш.

5.6.5..Торак төзелешләре территориясендә сыек көнкүреш калдыкларын жыю өчен үзәкләштерелгән ташландык сularны агызу системасы белән тәэмин ителмәгән дә юынтык сularны түгү өчен ишегалларында чокырларны күздә тотарга кирәк.

5.7. Төзекләндерү һәм яшелләндерү объектларына авыл жирлеге халкының норматив ихтияжларын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.7.1. Торак пункт төзелеше чикләрендә төрле билгеләнештәге яшелләндерелгән территорияләрнең чагыштырма авырлыгы (төзелеш территориясен яшелләндерү дәрәҗәсе) 5% тан да да ким булмаска тиеш.

Төрле билгеләнештәге яшелләндөрелгән территорияләр дигәннән гомуми һәм чикләнгән яшелләндөрелгән территорияләрне, сибелгән орлыклардан үзләре үсеп чыккан агач һәм куак утыртмаларын, торак пунктлар территорияләрендәге урманнарны аңларга кирәк.

5.7.2. Торак пункттагы яшел утыртмаларны, аның планлаштыру структурасын һәм жирле шартларын исәпкә алыш, бердәм система рәвешендә каарга кирәк.

Торак пунктның яңа территорияләрен проектлаганда һәм реконструкцияләндә гамәлдәге яшел утыртмаларны максималь рәвештә саклауны һәм куллануны күздә тотарга кирәк.

5.7.3. Гомуми қулланылыштагы яшелләндерү объектлары мәйданнарын түбәндәгә құләмдә (үлчәмдә) кабул итәргә кирәк:

парклар – 10 га дан ким түгел;

бакчалар – 3 га дан ким түгел;

скверлар – 0,5 га.

5.7.4. Торак пунктлар территориясендә төзекләндерү һәм яшелләндерү объектларын урнаштыру принциплары, объектларның параметрлары СП42.13330.2011 Актуалыләштерелгән редакция СНиП 2.07.01-89*. “Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру” ның 9 бүлеге нигезендә кабул итәргә кирәк.

5.8. Зиратларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.8.1. Бу бүлектә мәетне яки мәрхүмнәң жәсәден жир куенына индерү юлы белән традицион құмелгән зиратларны урнаштыруга карата таләпләр һәм рекомендацияләр (тәкъдимнәр) китерелә.

5.8.2. Зират өчен жир кишәрлекенең үлчәмнәре 40 гектардан артмаска тиеш.

5.8.3. Зиратны урнаштырганда халық санының перспективадагы үсешен, үлем-китем коэффициентын, гамәлдәге зиратларның булуын, бер кабергә тиешле жир булемтеге нормасын исәпкә алыша кирәк.

5.8.4. Зиратларны торак пунктларның торак төзелеше территориясенә карата жилләрнәң гадәттә кире якка исүен исәпкә алыш урнаштырырга кирәк.

5.8.5. Яңа жирләү урыннары булдыру, гамәлдәге жирләү урыннарын реконструкцияләү экологик һәм санитар-гигиена экспертизының үдай бәяләмәсе булганда мөмкин.

5.8.6. Авыл зиратларын торак, жәмәгать биналарыннан, спорт-сәламәтләндерү һәм санатор-курорт объектларыннан кимендә 50 метр ераклыкта урнаштырырга кирәк.

5.8.7. Зират өчен бирелгән кишәрлек (жир булемтеге) түбәндәгә таләпләргә туры килергә тиеш:

торак пункттан, ачык сулыклардан һәм ағымсу юлларыннан капма-каршы якка авышу; су басу зонасыннан читтә урнашу;

грунт суларының жир өстеннән кимендә 2,5 метр тирәнлектә булуы;

1,5 м тирәнлегендә коры (артык дымлы булмаган) уалучан туфрак (комлы) булу, 6 - 18% тирәсендә туфрак дымлылыгы белән.

5.8.8. Зиратлар территориясендә юл чөлтәрен, су сиптерү өчен сууткәргеч яки шахта көеларын, тышкы яктыртуны күздә тотарга кирәк.

5.8.9. Жирләү өчен кишәрлекләр үлчәмнәрен 14 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 14

Бер урында бер дәрәҗәдәгә жирләүләр саны	Кабернең зурлығы киңлеге, метрларда	Кабернең зурлығы буе, метрларда
1	1,0	2,0
2	1,8	2,0
3	2,6	2,0
4	3,6/1,8	2,0/4,0
5	2,6	4,0
6	2,6	4,0

6. ИСЭП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘҮ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

6.1. Нормативлар түбәндәге норматив хокукий актлар таләпләренә туры китереләзәрләнде:

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы: 29.12.2004 ел, №190-ФЗ;

2003 елның 6 октябрендәге “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 131-ФЗ номерлы Федераль закон;

1996 елның 12 гыйнварындағы “Жирләү һәм мәет кую эше турында” 8-ФЗ номерлы Федераль закон;

“Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында” 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы;

“2014 елга кадәр жәмәгать инфраструктурасы, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэммин ителешнәң социаль гарантияләре дәрәжәсен билгеләү турында” 2009 елның 26 гыйнварындағы 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты Каравы (30.05.2013 елга булган үзгәрешләр белән).

6.2. Нормативларны әзерләгәндә түбәндәге норматив документлар файдаланылды:

СП 42.13330.2011 Актуальләштерелгән редакция СНиП 2.07.01-89*. “Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү”;

СП 31.13330.2012 Актуальләштерелгән редакция СНиП 2.04.02-84* “Су белән тәэммин иту. Тышкы чөлтәрләр һәм корылмалар”;

СП 32.13330.2012 Актуальләштерелгән редакция СНиП 2.04.03-85* “Канализация. Тышкы чөлтәрләр һәм корылмалар”;

СП 59.13330.2012 Актуальләштерелгән редакция СНиП 35-01-2001 “Халыкның азмобиль төркемнәре өчен биналар һәм корылмаларга үтүнен мөмкин булуы”;

СанПиН 42-128-4690-88 “Торак урыннары территорияләрен тоту буенча санитар кагыйдәләр”;

СанПиН 2.1.1279-03 “Зиратларны, биналарны һәм мәет жирләүгә аталган корылмаларны урнаштыруга һәм тотуга гигиеник таләпләр”;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 1999 елның 19 октябрендәге 1683-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган социаль инфраструктура объектларына Россия Федерациясе субъектларының норматив ихтияжын билгеләү методикасы;

МДК 11-01.2002 “Россия Федерациясендә мәет кую һәм зиратларны карап тоту тәртибе турында тәкъдимнәр”;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 27 декабрендәге 1071 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы шәһәр төзелешен проектлаштыруның республика нормативлары;

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районның шәһәр төзелешен проектлаштыруның жирле нормативлары.

6.3. Нормативлар әзерләгәндә исәпкә алынды:

авыл жирлегенең административ-территориаль төзелеше;

авыл жирлегенең социаль-демографик составы һәм халыкның тыгызлыгы;

табигат-климатик шартлар;

Балыклы-Чүкәй авыл жирлегенең һәм Балык Бистәсе муниципаль районның социаль-икътисадый үсеш программалары;

авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсеш фаразы;

жирле үзидарә органнарының һәм кызыксынган затларның тәкъдимнәре.

6.4. Жирлекнең жирле әһәмияттәге объектлары исемлеге, алар өчен нормативларның төп өлешендә авыл жирлеге халкының мөмкин булган минималь тәэммин ителеш дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь мөмкин дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнде, алар Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 29.2 маддәсендәге 4 өлешендә күрсәтелгән таләпләр, шулай ук нормативлар проектын эшләү буенча техник задание нигезендә билгеләнде.